

Aktivnosti zaštite bilja u voćnjaku u svibnju

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 10.05.2024 *Брой:* 5/2024

Očekivane padaline krajem svibnja mogu dovesti do pucanja plodova, osobito kod trešanja i višanja, kao i pojačati zaraze gljivičnim i bakterijskim bolestima na voćkama. Zbog toplog vremena, preventivni fungicidni tretmani će tada sigurno biti potrebni. Tretmani insekticidima su također ključni, jer više temperature pogoduju razvoju insekata.

Pogodniji uvjeti za provođenje prskanja za zaštitu bilja protiv niza bolesti – rane smeđe truleži, rupičavosti lista, krastavosti kod jezgričavog voća i insekata koji se aktivno razvijaju tijekom mjeseca bit će dostupni krajem prve dekade, na početku i kraju druge, te tijekom većine dana treće dekade svibnja.

Za višegodišnje nasade zahvaćene tučom preporučuje se tretiranje fungicidima na bazi bakra kako bi se smanjio rizik od sekundarnih infekcija patogenima.

U voćnim rasadnicima

Pepelnica na jabuci

Nastavlja se borba protiv bolesti i štetnika na voćkama u rasadnicima i sjemeništima. Protiv krastavosti jabuke i kruške provode se 2-3 prskanja jednim od sljedećih bakrenih pripravaka – 1% bordoške juhe, Funguran OH 50 WP -150-250 g/dka, Champion WP - 0.3%, Capper Key – 180-300 g/dka, protiv pepelnice jabuke i breskve – 3-4 prskanja svakih 8-10 dana pripravkom na bazi sumpora - Sulfur WG 600 g/dka, Sulfo 80 WG – 750 g/dka ili jednim od pripravaka - Sistan 20 EW – 0.03%, Luna Experience – 50-75 ml/dka, Flint Max 75 WG – 0.02%, protiv *Cylindrosporiuma* s Silit 544 SC – 125 ml/dka, protiv lisnih ušiju i insekata koji jedu list s insekticidom na aktivnoj bazi deltametrina - Deca EC – 30-50 ml/dka, Decis 100 EC - 7.5 -12.5 ml/dka, Delmur – 50 ml/dka, Meteor – 0.06 -0.09% ili drugim piretroidnim pripravkom.

U voćnjacima

Na debla jabuka, krušaka, šljiva i oraha postavljaju se lovne trake, natopljene piretroidnim insekticidom – Decis 100 EC - 7.5 -12.5 ml/dka, Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka)

protiv jabučnih savijača. Trake od valovitog kartona širine 15-20 cm omotavaju debla ispod prve skeletne grane, nakon čišćenja stare kore cijelog debla. Traka se veže samo na gornjem kraju.

Postavljaju se netoksične lovne trake od valovitog kartona za praćenje leta leptira druge generacije jabučnih savijača.

Ličinka trešnjine muhe

Crvići plodovi od trešnjine muhe sakupljaju se i stavljaju pod okvire – izolatore, kako bi se pratio njen razvoj sljedeće godine. Potrebno je 500-1000 plodova – 50-100 pod 5-10 kaveza.

Od sredine mjeseca, svakih 8-10 dana, pregledavaju se voćnjaci jabuka kako bi se utvrdila gustoća moljaca minera lista, grinja i lisnih ušiju.

Voćnjaci šljiva pregledavaju se zbog šarke šljive. Zaražena stabla, ako nisu tolerantne sorte, označavaju se za vađenje u jesen.

Voćke koje pate od kloroze gnoje se zelenom galicom - 150 g/ 10 l vode.

Plodovi s lažnim gusjenicama šljivine ose sakupljaju se i stavljaju pod okvire izolatore kako bi se pratio njen razvoj u proljeće sljedeće godine. Uzima se 500 – 1000 plodova i ravnomjerno raspoređuje pod pet izolatora.

Voćnjaci zaraženi dudovcem tretiraju se DiPelom 2X (0.1%) ili drugim pripravkom na bazi *Bacillus thuringiensis*.

Voćnjaci koštičavog voća zaraženi crnim potkornjakom tretiraju se nekoliko puta svakih 8-10 dana s jednim od sljedećih piretroidnih pripravaka - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka). Prskanje je usmjereno na odrasle insekte kada izlaze iz svojih skloništa.

Rana smeđa trulež na trešnji

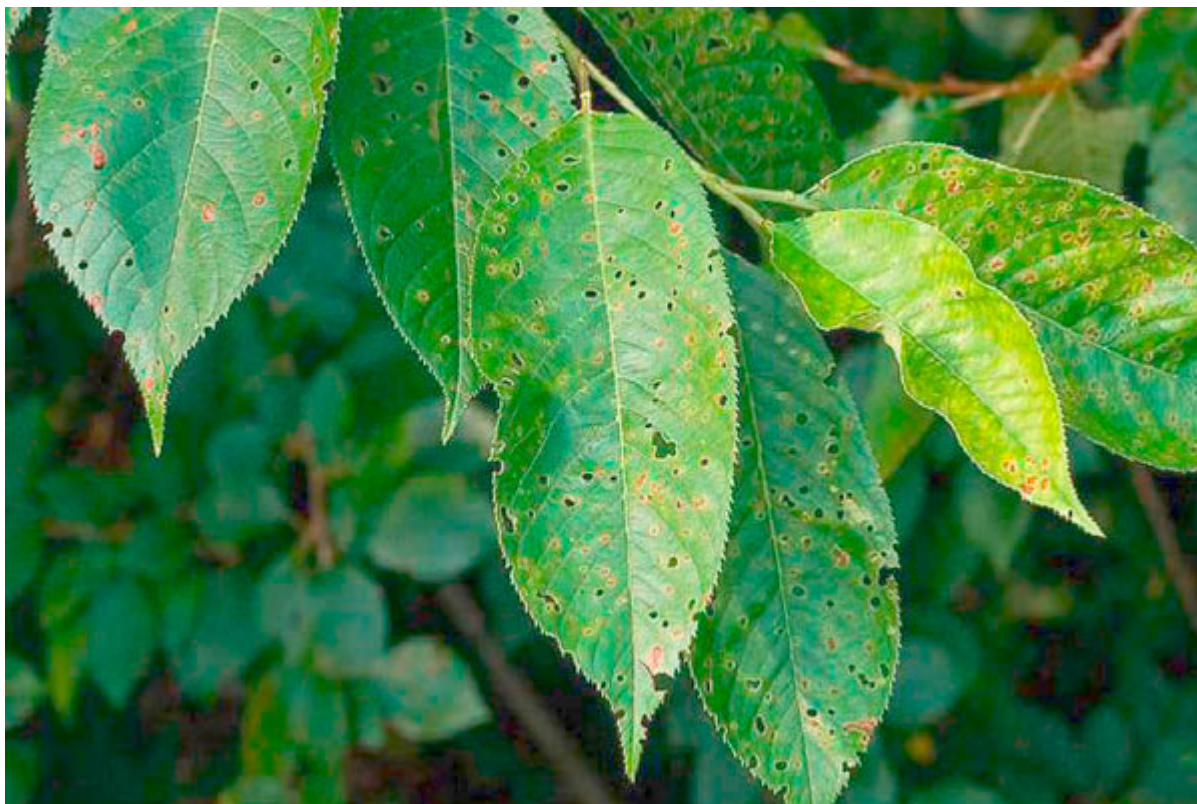
Treće prskanje voćnjaka krušaka nakon cvatnje provodi se 10-12 dana protiv krastavosti, smeđe truleži, bijelih pjegavosti lista, hrđe i kruškine ose, kruškine buhe, redom s jednim od pripravaka – Kuracium (200 ml/dka), Horus 50 WG (50g/dka), Captan 80 WG (150-180 g/dka) i s jednim od sljedećih piretroidnih pripravaka - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka).

Krastavost kruške

Jabuke se prskaju jednim od pripravaka – Kuracium (200 ml/dka), Horus 50 WG (50g/dka), Captan 80 WG (150-180 g/dka) protiv krastavosti, pripravkom na bazi sumpora - Sulfur WG 600 g/dka, Sulfo 80 WG – 750 g/dka ili jednim od pripravaka - Sistan 20 EW – 0.03%, Luna Experience – 50-75 ml/dka, Flint Max 75 WG – 0.02% protiv pepelnice, s jednim od sljedećih piretroidnih pripravaka - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka) protiv prve generacije jabučnog savijača, krvave uši, moljaca minera lista, lisnih ušiju, jednim od pripravaka Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka), Harpoon (30 ml/dka) protiv kalifornijske štitaste uši i s jednim od akaricida - Apollo 50 SC (40 ml/dka), Nissorun 5 EC (0.05%), Naturalis (100-150 ml/dka) protiv grinja.

Voćnjaci krušaka prskaju se jednim od pripravaka – Kuracium (200 ml/dka), Horus 50 WG (50g/dka), Captan 80 WG (150-180 g/dka) protiv krastavosti i s jednim od sljedećih piretroidnih pripravaka - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka) i drugima protiv jabučnog savijača, moljaca minera lista i kruškine ose listarice, kruškine stjenice, kruškine buhe.

Rupičavost lista

Četvrto prskanje voćnjaka marelica nakon cvatnje provodi se s jednim od pripravaka - Carpovirusine (100 ml/dka), Madex Top (10 ml/dka), Dipel DF (50-150 g/dka), Syneis 480 SC (20-37.5 ml/dka), Delegate 250 WG (30 g/dka), Avant 150 EC (33.3 ml/dka), Deca EC (30 ml/dka), Declin 2.5EC (30 ml/dka), Lamdex extra (60-100 g/dka) protiv breskvinog savijača. Voćnjaci marelica prskaju se s jednim od pripravaka – Kuracium (200 ml/dka), Horus 50 WG (50g/dka), Captan 80 WG (150-180 g/dka) protiv rupičavosti lista i s jednim od sljedećih piretroidnih pripravaka - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka) protiv breskvinog savijača, anarzije, itd.

Treće prskanje voćnjaka trešanja nakon cvatnje provodi se Silitom 544 SC – 125 ml/dka protiv *Cylindrosporiuma*, jednim od pripravaka – Kuracium (200 ml/dka), Horus 50 WG (50g/dka), Captan 80 WG (150-180 g/dka) protiv rupičavosti lista, smeđe truleži i s jednim od sljedećih piretroidnih insekticida - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka) protiv trešnjine muhe i sredozemne voćne muhe, pipa, lisnih ušiju i štitastih ušiju, gusjenica koje jedu list.

Provodi se 10-12 dana nakon ulova prvih trešnjinih muha. Rane sorte se ne prskaju protiv trešnjine muhe.

Približno 12-15 dana nakon trećeg, provodi se četvrto prskanje voćnjaka trešanja i višanja nakon cvatnje Silitom 544 SC – 125 ml/dka protiv *Cylindrosporiuma*, Kuraciumom - 200 ml/dka, Horusom 50 WG - 50g/dka, Captanom

80 WG - 150-180 g/dka protiv smeđe truleži i rupičavosti lista i s jednim od sljedećih piretroidnih pripravaka - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka)... protiv trešnjine muhe, mediteranske voćne muhe, azijske vinske mušice, višnjine ose, lisnih ušiju i drugih štetnika.

Drugo prskanje oraha nakon cvatnje provodi se bakrenim pripravkom - 1% bordoške juhe, Funguran OH 50 WP -150-250 g/dka, Champion WP - 0.3%, Capper Key – 180-300 g/dka protiv antraknoze i bakterioze i s jednim od pripravaka – Closer 120 SC – 20 ml/dka, Teppeki 14 g/dka, Mospilan 20 SG – 25 g/dka protiv lisnih ušiju.

Orasi se tretiraju bakrenim pripravkom - 1% bordoške juhe, Funguran OH 50 WP -150-250 g/dka, Champion WP - 0.3%, Capper Key – 180-300 g/dka protiv antraknoze i bakterioze i s jednim od pripravaka - Carpovirusine (100 ml/dka), Madex Top (10 ml/dka), Dipel DF (50-150 g/dka), Syneis 480 SC (20-37.5 ml/dka), Delegate 250 WG (30 g/dka), Avant 150 EC (33.3 ml/dka), Deca EC (30 ml/dka), Declin 2.5EC (30 ml/dka), Lamdex extra (60-100 g/dka) protiv jabučnih savijača.

Bademova osa listarica

Četvrto prskanje badema nakon cvatnje provodi se 10-14 dana nakon trećeg s jednim od pripravaka – Kuracium - 200 ml/dka, Horus 50 WG - 50g/dka, Captan 80 WG - 150-180 g/dka protiv rupičavosti lista, krastavosti, cercosporioze i s jednim od sljedećih piretroidnih pripravaka - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC

(0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka) protiv bademove ose listarice, bademove sjemenarke.

Drugo prskanje nakon cvatnje voćnjaka lješnjaka provodi se s pripravkom na bazi sumpora - Sulfur WG 600 g/dka, Sulfo 80 WG – 750 g/dka ili jednim od pripravaka - Sistan 20 EW – 0.03%, Luna Experience – 50-75 ml/dka, Flint Max 75 WG – 0.02% protiv pepelnice i s Coragen 20 SC (18-30 ml/dka), ali se mogu koristiti kontaktni insekticidi iz svih skupina - Decis 100 EC (12.25 ml/dka), Sumi Alpha 5 EC (0.03%), Karate Zeon 5 CS (15 ml/dka), Lamdex extra (100-120 g/dka) protiv ljeskovog savijača.

U nasadima jagoda

Na kraju cvatnje provodi se prskanje Signumom (75 g/dka) protiv pepelnice, bijele i crvene pjegavosti lista, sive plijesni i s jednim od pripravaka - Valmec (60-96 ml/dka), Apollo 50 SC (40 ml/dka), Nissorun 5 EC (0.05%), Naturalis (100-150 ml/dka) protiv jagodine grinje.

Nakon berbe plodova, nasadi jagoda prskaju se 1-2 puta svakih 7-8 dana s jednim od akaricida - Valmec (60-96 ml/dka), Apollo 50 SC (40 ml/dka), Nissorun 5 EC (0.05%), Naturalis (100-150 ml/dka) protiv raznih grinja – jagodine, crvenog pauka, atlantske.

U slučaju zaraze puževima, razbacuje se Mesuroi Schneckenkorn - 300 g/dka.

Biljke jagoda zaražene virusnim bolestima i korijenovim pipama se vade.

U nasadima malina

Nakon cvatnje, polugrmovi maline prskaju se Signumom (100 g/dka) za suzbijanje didimele, koniotirijuma, hrđe, antraknoze, pjegavosti lista i s Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka) ili drugim piretroidnim insekticidom protiv malininog moljca, lisnih ušiju, gusjenica koje jedu list i Bermeectinom (15-100 ml/dka) protiv malinine grinje i običnog paučinara.

Biljke malina zaražene virusnim bolestima se vade.

U nasadima crnog ribiza

Drugo prskanje voćnjaka crnog ribiza nakon cvatnje provodi se 10-14 dana nakon prvog bakrenim pripravkom - 1% bordoške juhe, Funguran OH 50 WP (150-250 g/dka), Champion WP (0.3%), Capper Key (180-300) g/dka ili Silit 544SC (125 ml/dka) za suzbijanje antraknoze i pjegavosti lista, s Topaz 100 EC (0.05%) protiv američke pepelnice i s Mospilan 20 SG (25 g/dka) protiv lisnih ušiju, Bermeectinom (15-100 ml/dka) protiv grinja.

Za suzbijanje pepelnice na crnom ribizu, provodi se još jedno prskanje 10-14 dana nakon drugog prskanja nakon cvatnje s Topaz 100 EC (0.05%) ili pripravkom na bazi sumpora - Sulfur WG 600 g/dka, Sulfo 80 WG – 750 g/dka.

Voćnjaci crnog ribiza tretiraju se Silitom 544SC (125 ml/dka) protiv pjegavosti lista, s Topaz 100 EC (0.05%) ili pripravkom na bazi sumpora - Sulfur WG 600 g/dka, Sulfo 80 WG – 750 g/dka protiv pepelnice. U slučaju jake zaraze grinjama, dodaje se Bermeectin (15-100 ml/dka).

Ribizova staklokrilka

Prskanje protiv staklokrilke učinkovito je kada se pojavi oko 50% leptira.

Korov u nasadima crnog ribiza prska se Stomp Aqua 250-300 ml/dka.